

OBRTRNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika, marec 2015

Svetovalni center Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skozi leta razvoja postal moderen strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Podjetjem poleg osnovnega svetovanja po posameznih področjih zagotavlja tudi ekspertne rešitve - svetovalne produkte in tako hitro in strokovno odgovarja na želje in potrebe podjetij.

Svetovalni center zagotavlja svetovanje s področij:

- ▶ registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu)
- ▶ gospodarskega in civilnega prava
- ▶ delovnega prava
- ▶ davkov
- ▶ plač, računovodstva in knjigovodstva
- ▶ varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu
- ▶ tehnične zakonodaje, standardov in sistemov vodenja
- ▶ financiranja in pridobivanja ugodnih finančnih virov preko domačih in EU javnih razpisov
- ▶ internacionalizacije in vstopa na tuje trge

Vsebina marčevskega Svetovalca:

- ▶ Ne zamudite roka za odmero letnega dopusta!
- ▶ Kako se bomo upokojevali v letu 2015?
- ▶ Obračun prispevkov od razlike do najnižje osnove za obračun prispevkov
- ▶ Plačevanje zdravstvenih prispevkov študentskega dela
- ▶ Osnovni napotki in roki za izdelavo davčnega obračuna za leto 2014
- ▶ Posebnosti pri izdelavi davčnega obračuna za leto 2014 za zavezance s pavšalno obdavčitvijo
- ▶ Uporaba kolektivne pogodbe za kovinsko industrijo in pomen KPOP s statusom razširjene veljavnosti
- ▶ Kako izračunati višino odpravnine?
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

😊 Za zagotavljanje hitrosti in dostopnosti storitev smo vam na voljo:

- 👍 Telefon: 01 58 30 810
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71, 1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Člani, ki želite izkoristiti svetovalno storitev OZS, se prosimo identificirajte s številko kartice Obrtnik.

Dušan Bavec
univ. dipl. prav.

**Pogoji za
upokojevalce
v letu 2015**

Božena Macarol
davčna svetovalka:

**Napotki
za davčni obračun
2014**

Dušan Bavec,
univ. dipl. prav.
Svetovalec SC OZS

Pozor, nikar ne zamudite roka za odmero letnega dopusta!

Tako kot je to veljalo že po starem Zakonu o delovnih razmerjih-ZDR od leta 2007 naprej, je tudi po novem Zakonu o delovnih razmerjih ZDR-1, ki velja od 12. aprila 2013, delodajalec skladno z 2. odstavkom 160. člena zakona dolžan delavce najpozneje do 31. marca pisno obvestiti o odmeri letnega dopusta za tekoče koledarsko leto. Delodajalec lahko to stori na klasičen način v pisni obliki in osebni vročitvi zaposlenemu, lahko pa ga obvesti tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in uporabo nalaga delodajalec. Spregled te obveznosti pomeni kršitev zakona, zaradi česar delodajalca lahko po nepotrebnem doleti dokaj visoka globa, predvidena v 219. členu zakona, in sicer v višini od 750 do 2000 evrov za delodajalca-pravno osebo, kot tudi za s. p. oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost. Z globo od 100 do 800 evrov se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca pravne osebe. Za manjšega delodajalca, za katerega se smatra tisti delodajalec, ki ne glede na statusno obliko, v kateri posluje, zaposluje 10 ali manj delavcev, pa grozi manjša, toda še vedno previsoka globa v višini od 200 do 1000 evrov.

Vsekakor kaže izpostaviti pomembno razliko med starim zakonom (ZDR) in novim zakonom (ZDR-1), ki se kaže predvsem v opredelitvi sorazmernega dela letnega dopusta. Delavec, ki sklene delovno razmerje ali mu preneha delovno razmerje med koledarskim letom in ima v posameznem koledarskem letu obdobje zaposlitve krajše od enega leta, ima pravico do sorazmernega dela letnega dopusta, in sicer v obsegu 1/12 letnega dopusta za vsak mesec zaposlitve. To pomeni, da mu ne pripada celoten dopust že po šestih mesecih neprekinjene zaposlitve.

Tudi pri tistih, ki se upokojujejo, velja sorazmernost za celo leto in ni več relevanten datum prenehanja pred 1. julijem. Po starem zakonu je bil na primer delavec, ki se je upokojil pred 1. julijem, upravičen do sorazmernega dopusta (in posledično do sorazmernega regresa), po novem pa sta navedeni pravici

sorazmerni tudi v primeru upokojitve v drugi polovici leta. Takšna sorazmernost tekom celega leta velja tudi za primere prenehanja delovnega razmerja iz kakšnega drugega razloga. Če pa delavec med koledarskim letom sklene pogodbo o zaposlitvi z drugim delodajalcem, mu je vsak delodajalec dolžan zagotoviti izrabo sorazmernega dela letnega dopusta glede na trajanje zaposlitve delavca pri posameznem delodajalcu v tekočem koledarskem letu, razen če se delavec in delodajalec dogovorita drugače.

Pomembna sprememba, ki jo prinaša novi zakon, je tudi v tem, da ima delavec pravico izrabiti celoten letni dopust (ne le razliko nad dvema delovnima tednoma, kot je veljalo po starem ZDR), ki ni bil izrabljen v tekočem letu zaradi odsotnosti zaradi bolezni ali poškodbe, porodniškega dopusta ali dopusta za nego in varstvo otroka, primarno do 30. junija naslednjega leta, če pa to ni mogoče, pa se ta rok podaljša lahko celo do 31. decembra naslednjega leta.

Člani OZS s poravnano članarino lahko na naših spletnih straneh brezplačno dobijo tudi vzorec obvestila o odmeri letnega dopusta, ki je pripravljen na podlagi zakona in pa določbe 39. člena Kolektivne pogodbe za obrt in podjetništvo (KPOP), kar torej pomeni, da je ta vzorec v celoti uporaben za tiste delodajalce, ki pri svojem delu uporabljajo to kolektivno pogodbo. S tem v zvezi nikakor ne kaže spregledati dejstva, da ima KPOP od lanskega leta status razširjene veljavnosti in tako velja za vse delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo skladno z zakonom obrtno dejavnost po veljavnih predpisih. Več o tem v prispevku sodelavke Staše Pirkmaier. Vzorec oziroma »mušter« takšnega obvestila o odmeri letnega dopusta lahko dobijo tudi nečlani, toda kot delno plačljiv izdelek v vrednosti 50 evrov (neto), in sicer pri avtorju tega članka!

Seveda tozadevni presečni datum – 31. marec – ne velja za tiste primere, ko delavca zaposlimo po tem datumu. V takšnem primeru predlagamo odmero sorazmernega dopusta za tekoče leto že v sami pogodbi o zaposlitvi ali pa s pisnim obvestilom takoj po nastopu dela.

V zvezi z odmero dopusta kaže opozoriti še na to, da je določilo o načinu izrabe letnega dopusta ena od obveznih sestavin pogodbe o zaposlitvi za določen čas.

Poleg uvodoma pojasnjene globe zaradi spregleda obvestilne dolžnosti, pa delodajalca lahko doleti še višja globa, opredeljena v 16. točki 1. odstavka 218. člena zakona, ki je predvidena za primere, če delodajalec delavcu ne zagotovi pravice do letnega dopusta v skladu z zakonom, zato priporočam, da se delodajalci s tovrstnimi obveznostmi temeljito seznanijo in resno upoštevajo naša opozorila.

Kako se bomo upokojevali v letu 2015?

Kot vsako leto kaže tudi tokrat uvodoma poudariti, da je za izpolnitev upokojitvenih pogojev najbolj smiselno povprašati kar na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

oziroma ZPIZ-u, ki razpolaga z vsemi tozadevno relevantnimi podatki za vsakega posameznega zavarovanca. Na njihovi spletni strani <http://www.zpiz.si> obstajajo številni obrazci in med njimi tudi vloga za informativni izračun datuma upokojitve, kakor tudi za informativni izračun višine pokojnine. Uvodoma kaže omeniti tudi to, da bo ZPIZ že v letu 2015 vsakemu zavarovancu, ki bo v koledarskem letu dopolnil 58 let starosti, po uradni dolžnosti poslal informacijo o pričakovani višini njegove predčasne oziroma starostne pokojnine. Na tej isti spletni strani obstaja tudi računalniški program, s pomočjo katerega si lahko sami izračunate datum upokojitve. Še posebej tiste, ki bodo vlogo podali na tradicionalen način, s tiskanim in pisno izpolnjenim obrazcem, opozarjamo, da morajo v vlogi navesti dejstva, ki jim utegnejo znižati upokojitveno starost (otroci, delo pred 18. letom, JLA), saj zavod tega po uradni dolžnosti ne ugotavlja.

Bistvena razlika med starostno in predčasno upokojitvijo

Za pridobitev pravice do **starostne pokojnine** mora zavarovanec poleg zadostne starosti imeti hkrati dovolj pokojninske dobe brez dokupa, za pridobitev pravice do **predčasne pokojnine** pa poleg zadostne starosti zadostuje kakršna koli pokojninska doba, torej tudi dokupljena oziroma tista iz naslova prostovoljnega zavarovanja. V primeru, da ima zavarovanec zahtevano pokojninsko dobo brez dokupa, potem lahko uveljavlja tudi znižanje upokojitvene starosti na račun otrok, JLA, dela pred 18. letom, seveda le do spodnje meje, kot to dopušča zakon. Pri tem je treba vedeti, da morata biti za upokojitev hkrati izpolnjena oba pogoja, zato vedno

ni možno upoštevati znižanj starosti v celoti, če zavarovanec nima dovolj pokojninske dobe brez dokupa.

Kaj sodi v pokojninsko dobo brez dokupa?

V pokojninsko dobo brez dokupa sodijo klasična delovna doba, obdobje porodniške, pa tudi obdobje prejemanja denarnega nadomestila, ne pa kakršna koli vrsta dokupa, kot tudi ne prostovoljno zavarovanje, ne glede na to, v katerem obdobju je bil posameznik tako zavarovan, bodisi v času starega ali novega zakona. Ker je prostovoljno zavarovanje po starem zakonu ZPIZ-1 veljalo za delovno dobo, torej brez škodljivih posledic na pokojnino, nas je veliko strokovnjakov mnenja, da novi zakon ZPIZ-2 ne bi smel prekvalificirati takšnega obdobja za nazaj v pokojninsko dobo z dokupom, ki za seboj potegne škodljive posledice. Z upoštevanjem takšne pokojninske dobe namreč zavarovanec izpolnjuje le pogoje za predčasno upokojitev, pri čemer ne more zniževati upokojitvene starosti. Na to veliko spornost smo nekateri pogajalci ob sprejemanju novega zakona brezuspešno opozarjali nekdanjega ministra, zato je na to temo sprožen ustavni spor, toda kot lahko dnevno ugotovljamo, se ustavno sodišče ekspresno ukvarja s posameznimi politikami, medtem ko številne prikrajšane zavarovance že več kot leto dni pušča ob strani. Nujno potrebno je vedeti, da predčasno pokojnino pogosto spremljajo malusi, ki so trajne narave, in sicer v višini 0,3 % za vsak manjkajoči mesec med dejansko starostjo, ki jo ima zavarovanec ob predčasni upokojitvi, in tako imenovano »polno starostjo«, ki v letu 2015 znaša 64 let in 6 mesecev za moške ter 62 let in 6 mesecev za ženske, po preteku prehodnega obdobja pa bo znašala 65 let, in sicer za moške od leta 2016 dalje, za ženske pa od leta 2020 dalje.

I. Pregled letošnjih upokojitvenih pogojev za starostno pokojnino in skozi prehodno obdobje:

Leto	Moški				Ženske			
	Starost		Pokojninska doba brez dokupa		Starost		Pokojninska doba brez dokupa	
	leta	meseči	leta	meseči	leta	meseči	leta	meseči
2013	58	4	40	0	58	0	38	4
2014	58	8	40	0	58	4	38	8
2015	59	0	40	0	58	8	39	0
2016	59	4	40	0	59	0	39	4
2017	59	8	40	0	59	4	39	8
2018	60	0	40	0	59	8	40	0
2019	60	0	40	0	60	0	40	0

Kot je iz razpredelnice razvidno, bosta torej po preteku prehodnega obdobja splošna upokojitvena pogoja za tiste, ki si ne bodo mogli na nikakršen način zniževati upokojitvene starosti, 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa.

Znižanje starostnega pogoja pri starostni upokojitvi

Na račun otrok je možno starostni pogoj znižati v obsegu 6 mesecev za enega otroka, 16 mesecev za dva, 26 za tri, 36 za štiri in 48 mesecev za 5 ali več otrok, toda največ do 57. leta

oziroma v prehodnem obdobju do 56. leta. Do znižanja je primarno upravičena ženska, razen če je pravico do denarnega nadomestila iz naslova starševstva užival moški. To je torej kar precejšnja sprememba glede na ZPIZ-1, po katerem je bilo tovrstno zniževanje upokojitvene starosti v celoti prepovedano dogovoru staršev. V primeru, da ima zavarovanec 38 let pokojninske dobe brez dokupa, se na tej podlagi lahko starost znižuje tudi od 65. leta, vendar največ do starosti 61 let. Na račun dela pred 18. letom se upokojitvena starost nače-

loma lahko zniža tako za ženske kot tudi za moške, in sicer do 58. leta za moške oziroma do 57. leta za ženske oziroma v prehodnem obdobju, ki traja do 31. 12. 2018, pri ženskah celo do 56. leta.

Upokojitveno starost na račun služenja vojaškega roka bodo lahko znižali le moški, in sicer za 2/3 dejanskega služenja, zniževala se bo od 60. leta, vendar največ do 58. leta. Če je zavarovanec dopolnil 38 let pokojninske dobe brez dokupa, se mu starostna meja lahko zniža tudi od 65. leta, toda največ do 63. leta. S tem v zvezi je vsekakor pomembno vedeti, da zniževanje na račun JLA torej ni možno od starosti, ki veljajo v prehodnem obdobju.

V drugi upokojitveni skupini bo po preteku prehodnega obdobja leta 2016 zavarovanec, tako moški kot tudi ženska, lahko pridobil pravico do starostne pokojnine **pri starosti 65 let, če bo dopolnil najmanj 15 let zavarovalne dobe.**

Za moške obstajajo takšni upokojitveni pogoji že sedaj, enaki so veljali tudi v času starega ZPIZ-1, za ženske pa je letos tovrstni upokojitveni starostni pogoj 64 let in 6 mesecev in se povšuje za 6 mesecev na leto, torej bo naslednje leto starostni pogoj 65 let za oba spola. V zavarovalno dobo šteje obdobje, ko je bil zavarovanec obvezno ali prostovoljno vključen v obvezno zavarovanje, in obdobja, za katera so bili plačani prispevki.

Leto	Leta	Mesece	Pokoj. doba
2013	63	6	15
2014	64	0	15
2015	64	6	15
2016	65	0	15

V tretji upokojitveni skupini, ki se ukinja in se bo v naslednjih nekaj letih pripojila k zgornji upokojitveni skupini, se še vedno zahteva 20 let pokojninske dobe in starost 64 let in 6 mesecev za moške ter 62 let in 6 mesecev za ženske. Tudi v tej skupini se starostni pogoj zvišuje za 6 mesecev na leto, vse dokler ne bo znašal 65 let, in sicer za moške v letu 2016, za ženske pa leta 2020.

Leto	Starost			
	Moški		Ženske	
	leta	mesece	leta	mesece
2013	63	6	61	6
2014	64	0	62	0
2015	64	6	62	6
2016	65	0	63	0
2017	65	0	63	6
2020	65	0	65	0

Pokojninska osnova

V letu 2015 znaša obračunsko obdobje za izračun pokojninske osnove 21 let in se v prehodnem obdobju z začetkom vsakega naslednjega koledarskega leta podaljša za eno leto, dokler v letu 2018 ne doseže 24 let.

Resno kaže razmisliti tudi o odložitvi upokojitve

Med stimulativnimi ukrepi novega zakona ZPIZ-2 za odložitve upokojitve vsekakor kaže izpostaviti zakonsko rešitev, da se zavarovancu, ki nadaljuje z delom po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev (za predčasno upokojitev to ne velja), maksimalno nadaljnja 3 leta pokojninske dobe brez dokupa bistveno ugodnejše vrednotijo, in sicer v višini 4 % letno (siceršnje leto pokojninske dobe se vrednoti z 1,25 %) oziroma za maksimalno možna 3 leta ugodnejšega vrednotenja za 12 %, v primeru delne upokojitve pa sorazmerno manj. Tako se na primer zavarovancu, ki se polovično upokoji in ostane polovično v zavarovanju, takšno zavarovanje vrednoti z 2 % letno.

Ob tem lahko zavarovanec, ki ima izpolnjene pogoje bodisi za starostno ali tudi za predčasno upokojitev in ostane v zavarovanju v nespremenjenem obsegu do svojega 65. leta, vsak mesec uveljavlja 20 % pokojnine, kot bi mu šla, če bi se upokojujal, pa se ne, pri delni upokojitvi pa ta bonus znaša 5 %. Poudarjam, da tega 20-odstotnega bonusa ZPIZ ne izplačuje po uradni dolžnosti, ampak le na vlogo zavarovanca, medtem ko se bonus v višini 5 % avtomatično prišteje k delni pokojnini. Dobro pa je vedeti tudi to, da tisti, ki je že upokojen, pa se v celoti ali delno reaktivira, ni upravičen do navedenih bonusov, saj le-ti veljajo le v primeru, če zavarovanec ostaja delno ali v celoti v zavarovanju.

Delna upokojitev

Zavarovanec (to velja tudi za s. p.-je), ki ima izpolnjene pogoje bodisi za predčasno ali starostno upokojitev, se lahko odloči tudi za delno upokojitev. Zakon zahteva, da ostane v obveznem zavarovanju v obsegu najmanj 4 ure dnevno ali 20 ur tedensko, kar posledično pomeni, da je najmanj polovica pokojnine zamrznjena. Delna pokojnina se odmeri od predčasne ali starostne pokojnine, odmerjene na dan njene uveljavitve, v odstotku, ustreznem skrajšanju polnega delovnega časa, ki se do dopolnitve starosti 65 let poveča za 5 %. Takšna kombinacija zavarovanja in uživanja pokojnine velja tudi za iste polno upokojene, ki se odločijo za reaktivacijo na podlagi 116. člena ZPIZ-2, toda takšni delno reaktivirani zavarovanci niso upravičeni do 5-odstotnega bonusa.

Izvezma iz zavarovanja, kot smo ga poznali do konca leta 2012, ni več. Če se zakon ponovno ne spremeni (bodisi ZPIZ-2 ali zakon o matični evidenci), to pomeni, da po preteku podaljšane prehodnega obdobja, ki se konča konec letošnjega leta 2015, nihče več ne bo mogel opravljati svoje dejavnosti po upokojitvi na način, da bi prejemal celotno pokojnino in iz naslova dejavnosti plačeval zgolj pavšalne prispevke. Za podaljšanje prehodnega obdobja še za eno leto je OZS vložila ogromne napore pri kompetentnih sogovornikih,

zato si to štejem za pomemben uspeh.

Glede upokojenih s. p.-jev nikakor ne moremo mimo tega, da poudarimo tudi izjemen uspeh OZS pri tem, da je predvsem po zaslugi OZS (ob sodelovanju ZDUS-a in ZDOPS-a) parlament sprejel ustrezne zakonske rešitve, da nobenemu upokojenemu s. p.-ju ne bo treba vračati pokojnine, kljub temu, da je v postopku nadaljevanja dejavnosti po upokojitvi zagrešil kako nepravilnost, ki je bila običajno posledica napačnih pojasnil takšnih ali drugačnih strokovnjakov, sem ter tja pa tudi posledica zavestne napake zavarovanca. Je pa od vrste napake odvisno ali je rok za uskladitev statusa, s čimer

naj bi se nepravilnosti dokončno odpravile, 31. 1. 2015 ali 31. 12. 2015.

V letu 2015 bo zanimivo spremljati, kako se bo razvijal proces iskanja **sistemske rešitve**, ki jo je na delovnem srečanju OZS že predlagala ministrstvu za delo, ki ji načeloma ne nasprotuje, prav tako pa smo našo rešitev že predstavili tudi socialnim partnerjem na seji ESS-ja. OZS namreč predlaga, da bi vsi s. p.-ji, tako tisti, ki so upokojeni po starem ZPIZ-1, kot tudi tisti, ki se upokojujejo po novem ZPIZ-2, imeli možnost, da kljub celotni pokojnini obdržijo dejavnost, iz naslova katere bi pač plačevali določene dajatve.

Starost / status upokojenca	Prispevki od zavarovalne osnove	Pavšalni prispevki	Možnost nove odmere dohodnine	Opomba
Starost do 63 let	50 % prispevki od zavarovalne osnove ¹	x	DA	
Starost od 63 do 70 let	x	do 100 evrov x mesečno	NE	
Starost po dopolnjenem 70 letu	x	Brez teh prispevkov	NE	Samo dohodnina
Predčasni upokojenci	100 % prispevkov do izpolnitve pogojev za starostno pokojnino, nato 50 % do 63 leta	x	DA	
Postranska (»popoldanska«) dejavnost ²	50 % prispevki od zavarovalne osnove	x	x	Vključitev v osnovo za izračun pokojnine - obrazec M4

Kako v pokoj po starih predpisih?

Takšno ugodnost imajo še vedno na voljo tisti zavarovanci, ki so že do uveljavitve novega zakona izpolnili vse pogoje za starostno upokojitev po starem zakonu, pa zahtevka še niso vložili, kar je opredeljeno v 391. členu ZPIZ-2. Navedeno velja seveda le v primeru, če še niso ali ne bodo uveljavljali bonitet (na primer bonus zaradi odložitve upokojitve v višini 20 %), ki jih prinaša novi ZPIZ-2, saj bi s tem vstopili v novi sistem v celoti in s tem izgubili pravico do upokojitve po starem zakonu, ZPIZ-1.

Pod določenimi pogoji imajo možnost upokojitve po starih predpisih tudi zavarovanci, ki so imeli na zadnji dan veljavnosti starega zakona, torej na dan 31. 12. 2012, določen status (na primer uživalec denarnega nadomestila, status delovnega invalida itd.), pa mu do upokojitve manjka neko krajše obdobje, kot to izhaja iz 394. člena ZPIZ-2. Zainteresirani si vse te primere lahko podrobneje pogledajo tudi v reviji Obrtnik št. 12/2012.

Poleg uvodoma predstavljenih možnosti pridobivanja pomembnih informacij na ZPIZ-u kaže omeniti še E-storitve »Informativna osebna evidenca«, s pomočjo katere si na spletni strani v rubriki »Moj e ZPIZ« z vstopom preko kvalificiranega digitalnega potrdila za elektronsko poslovanje sami pridobite svoje podatke o pokojninski dobi, plačah, nadomestilih plač, prispevkih, s katerimi razpolaga ZPIZ in bodo merodajni pri odmeri pokojnine. Če podatki niso pravilni, bo možna pravočasna poprava in popolnitev podatkov.

V letu 2015 in naprej bo ZPIZ po uradni dolžnosti vsem, ki bodo v danem letu stari 58 let in do dopolnitve starosti 65 let izpolnijo pogoje za priznanje pravice do starostne pokojnine po 27. členu ZPIZ-2, posredoval informacijo o pričakovani višini predčasne oziroma starostne pokojnine, in o prvem možnem datumu upokojitve.

Zdenka Bedekovič,
strokovna svetovalka

Obračun prispevkov od razlike do najnižje osnove za obračun prispevkov

V Uradnem listu RS, št. 6/2015 je bila objavljena nova minimalna plača, ki znaša od 1. januarja 790,73 evra. Za vsa izplačila od 1. 1. do vključno 28. 2. 2015 je FURS izdal navodilo za obračun prispevkov od razlike do najnižje osnove za obračun prispevkov. Označbe v obrazcu REK-1 in individualnem obrazcu so navedene v primeru, ki je podrobno razložen na koncu navodil.

Najnižja osnova za obračun prispevkov delojemalcev je določena s četrtem odstavkom 144. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 in se uvaja postopoma. V obdobju od 2015 do vključno leta 2017 ta osnova znaša 52 % povprečne plače v RS, preračunane na mesec.

Če je izplačana plača oziroma nadomestilo plače nižje od najnižje osnove za obračun prispevkov, se od razlike do najnižje osnove obračunajo in plačajo vsi prispevki za socialno varnost. Podrobno pojasnilo je objavljeno na spletnih straneh FURS (točka 5.2.1).

Za vsa izplačila od 1. 1. do vključno 28. 2. se za izračun najnižje osnove za zavarovance iz delovnega razmerja uporablja znesek povprečne plače predpreteklega leta, za izplačila od 1. 3. dalje pa znesek povprečne plače preteklega leta.

Najnižja osnova za obračun prispevkov za izplačila od 1. 1. do 28. 2. 2015 (velja glede na datum izplačila) je 52 % PP 2013, torej 792,05 EUR.

Najnižja osnova za obračun prispevkov za izplačila od 28. 2. 2015 (velja glede na datum izplačila) je 52 % PP 2014 (1.540,25 EUR).

Primer izpolnjevanja REK obrazca, če je izplačana plača in nadomestilo plače enaka znesku minimalne plače (789,15 EUR):

Zbirni REK-1 obrazec:

Polje 101 = 792,05 EUR

Polje 104 = 2,90 EUR

Polje 301 = 792,05 EUR

Individualni REK obrazec:

Polje A052 oznaka 1101 = 789,15 EUR

Polje A062 oznaka P01 = 789,15 EUR in P02 = 2,90 EUR

Plačevanje zdravstvenih prispevkov študentskega dela

Z novelo Zakona za uravnoteženje javnih financ (Ur. list RS, št. 95/2014; v nadaljevanju ZUJF-C) se za dijake in študente, ki opravljajo začasna in občasna dela in so zavarovani po 6. točki 17. člena ZZVZZ, spreminja osnova, stopnja in zavezanec za plačilo prispevkov. Zaradi spremembe zavezanca za plačilo prispevka se posledično spreminja tudi zavezanec za prijavo v zavarovanje.

Določbe novele ZUJF-C so se začele uporabljati 1. februarja 2015.

1. Zavezanec za prijavo v zavarovanje

Zavezanec za prijavo v zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen je delodajalec, ki posreduje začasna in občasna dela dijakom in študentom (v nadaljevanju organizacija).

Prijavo v zavarovanje vloži na predpisanem obrazcu M12.

2. Prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen

Zavezanec za plačilo prispevka je organizacija.

Osnova za plačilo prispevka je vsako posamezno plačilo za opravljeno začasno in občasno delo, ki se po zakonu, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek po zakonu, ki ureja dohodnino. Osnova za plačilo prispevkov je enaka osnovi, ki je določena za osebe, ki v okviru drugega pravnega razmerja opravljajo delo oziroma storitev za plačilo – 5. točka 17. člena ZZVZZ.

Stopnja prispevka znaša 0,53 % od plačila.

3. Prispevek zavarovanca po 55.a členu ZZVZZ

Organizacija je zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca po 55.a členu ZZVZZ, in sicer v višini 6,36 % od plačila, ki ga zavarovana oseba prejme.

Tabela 1: Prispevne stopnje in osnove za zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen za zavarovane osebe iz 6. točke 17. člena ZZVZZ

Vrsta prispevka	Stopnja in osnova
Prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen	0,53 % od dohodka
Prispevek po 55.a členu ZZVZZ	6,36 % od dohodka

4. Nadzor nad obračunom in plačilom prispevkov

Glede obračunavanja prispevkov, rokov za plačilo, izterjave prispevkov, vračila preveč plačanih prispevkov, zamudnih obresti,

odpisa zaradi neizterljivosti, poročstva, zastaranja in kaznovanja se smiselno uporabljajo določbe posebnega zakona, ki ureja plačevanje prispevkov. Pristojnost glede nadzora nad obračunavanjem in plačevanjem prispevkov ima Finančna uprava RS (FURS).

Božena Macarol
Davčna svetovalka

Osnovni napotki in roki za izdelavo davčnega obračuna za leto 2014

Tudi letos smo pripravili pripomoček za lažje »prebijanje« skozi Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodkov iz dejavnosti za zasebnike za leto 2014 (odslej tudi: davčni obračun), smiselno (prilagojeno) pa ga lahko uporabljate tudi pri izdelavi davčnega obračuna gospodarskih družb. Tudi za leto 2014 na tem področju ni bilo večjih sprememb.

Do kdaj lahko oddamo podatke »Davčni obračun za zasebnike« DURS-u in na kakšen način?

Roki za oddajo davčnega obračuna za leto 2014 s prilogami so določeni v Zakonu o davčnem postopku in so praviloma najpozneje do 31. marca vsako leto. Enak rok za oddajo davčnega obračuna s prilogami velja tudi za gospodarske družbe. Tisti majhni poslovni subjekti, ki ste dolžni oddajati podatke iz letnih poročil tudi AJPES-u, boste tudi v davčnem obračunu za leto 2014 lahko označili, da ste letno poročilo oddali AJPES-u, zato vam DURS-u ne bo potrebno ponovno oddajati letnih poročil.

Oboji boste lahko v davčnem obračunu označili izbran način pavšalne obdavčitve v letu 2015.

Rok za plačilo obveznosti po davčnem obračunu

Najpozneje v mesecu aprilu 2015 boste opravili dva poročila akontacij davka od dohodkov iz dejavnosti zasebnikov/pravnih oseb.

PRVIČ: Do 10. 4. 2015 boste poročali akontacije davka od dohodkov iz dejavnosti/pravnih oseb za mesece januar,

februar in marec 2015, ki ste jih v teh mesecih plačevali v višini, ki je bila izračunana kot akontacija davka v letu 2014 (v davčnem obračunu za leto 2013).

DRUGIČ: Davčne obveznosti po davčnem obračunu za leto 2014 (razliko med letom plačanimi akontacijami davka in dejansko obračunanim davkom na letni ravni) boste poravnali najpozneje do 30. 4. 2015.

Do kdaj in na kakšen način lahko oddate podatke iz letnih poročil AJPES-u?

Poleg davčnega obračuna ste samostojni podjetniki (in gospodarske družbe) dolžni oddati podatke iz letnih poročil tudi AJPES-u **do najpozneje 31. marca 2015.**

Za preteklo leto je treba AJPES-u sporočiti podatke iz letnih poročil, in sicer:

- **podatke iz letnih poročil na poenotenih obrazcih** (za državno statistiko, s **predložitvijo izjave** za uveljavljanje poenostavitve pa tudi za javno objavo),
- **letno poročilo v neenotni obliki** v PDF datoteki (za javno objavo).

Tisti samostojni podjetniki, ki ste izbrali način obdavčitve na podlagi normirano določenih odhodkov, niste AJPES-u dolžni predlagati podatkov iz letnih poročil, medtem ko so gospodarske družbe s tako »pavšalno« obdavčitvijo to kljub vsemu dolžne. V ta namen vodijo tudi poslovne knjige, česar pa samostojnim podjetnikom ni treba. Vsem tistim, ki pričakujejo rast prometa v naslednjih letih, priporočamo običajno vodenje poslovnih knjig po sistemu dvostavnega knjigovodstva, saj bo v tem primeru preprostejše preiti na običajno obdavčitev na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

Davčni obračun 2014

Kljub temu, da pri sestavi davčnega obračuna za lansko leto ni večjih sprememb, smo pripravili nekaj podrobnosti **o bilanci stanja in izkazu poslovnega izida**, ki sta temelj zakonitemu in ugodnemu davčnemu rezultatu, **o davčnem priznavanju stroškov oziroma odhodkov** v davčnem obračunu pa tudi **o izpolnjevanju obrazca davčnega obračuna za leto 2014.**

Avtorica prispevkov je Božena Macarol.

Našteto gradivo je objavljeno na spletni strani www.ozs.si/obrtnik/obrtnikovSvetovalec v PDF obliki in ga je mogoče tudi natisniti. Stran je dostopna članom OZS in naročnikom revije.

Posebnosti pri izdelavi davčnega obračuna za leto 2014 za zavezance s pavšalno obdavčitvijo

Mali poslovni subjekti s pavšalno obdavčitvijo ugotovijo davčno osnovo v davčnem obračunu tako, da od ustvarjenih

prihodkov odštejejo normirane odhode v višini 70 odstotkov prihodkov (povečanje na 80 % normiranih odhodkov velja šele za leto 2015). Pri ugotavljanju davčne osnove se upoštevajo prihodki in odhodki ob njihovem nastanku (načelo zaračunane ali »fakturirane« realizacije). Dohodnina od dohodka iz dejavnosti se odmeri po 20-odstotni davčni stopnji in se šteje kot dokončen davek. Mali poslovni subjekti (zasebniki in gospodarske družbe) pri izračunu dohodnine ne morejo uveljavljati davčnih olajšav (na primer olajšave za investiranje, olajšave za zaposlovanje, olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj, olajšave za donacije itd.). Obe vrsti poslovnih subjektov, upravičencev do pavšalne obdavčitve, ugotovita davek od dohodka iz dejavnosti v davčnem obračunu, ki ga morajo davčnemu organu predložiti najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

Na podlagi davčnega obračuna za leto 2014 se določi tudi akontacija dohodnine za leto 2015, ki se v tekočem davčnem letu plačuje:

1. v mesečnih obrokih (če znesek akontacije presega 400 evrov) ali
2. v trimesečnih obrokih (če znesek akontacije ne presega 400 evrov).

Posamezni obroki akontacije davka dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti. **Če smo med letom plačali višji/nižji znesek akontacije dohodnine, kot znaša znesek obračunane dohodnine na letni ravni, premalo plačano dohodnino doplačamo, preveč plačano pa dobimo vrnjeno.**

Davčnim zavezancem-pavšalistom ni potrebno vsako leto sprti sporočati davčnemu organu, da želijo biti obdavčeni na podlagi normirano določenih odhodkov.

Šteje se, da je davčni zavezanec priglasi ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov in se odločil za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, če do 31. marca leta, za katero ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, oziroma do poteka roka za predložitev obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti (ali obračuna davka od dohodkov pravnih oseb) ne obvesti davčnega organa o prenehanju ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

Poslovni subjekt (zasebnik in gospodarska družba), ki dve zaporedni predhodni davčni leti ne izpolnjuje pogojev za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, je dolžan v davčnem letu, ki sledi tema dvema letoma, ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov ter voditi ustrezne poslovne knjige.

Staša Pirkmaier,
univ. dipl. prav.

Uporaba kolektivne pogodbe za kovinsko industrijo in pomen KPOP s statusom razširjene veljavnosti

V mesecu januarju je bila sprejeta kolektivna pogodba za kovinsko industrijo (Uradni list RS, št. 6/2015) in veliko članov, ki opravljajo kovinarsko dejavnost, zanima, ali je tudi zanje zavezujoča.

Iz 2. člena te pogodbe, ki opredeljuje stvarno veljavnost, izhaja, da velja kolektivna pogodba za vse delodajalce, ki poslujejo na pridobiten način in kot glavno dejavnost opravljajo eno od navedenih dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti, naštetih v kolektivni pogodbi.

Upoštevanje Zakon o kolektivnih pogodbah velja kolektivna pogodba samo za stranki kolektivne pogodbe oziroma njune člane. Stranki KP za kovinsko industrijo pa sta na strani delodajalcev GZS, Združenje za kovinsko industrijo in Združenje delodajalcev Slovenije, Sekcija za kovine ter na delojemalski strani Sindikat kovinske in elektroindustrije.

Opozoriti pa velja, da je ena izmed obveznih sestavin pogodbe o zaposlitvi tudi navedba kolektivne pogodbe, ki zavezuje delodajalca. Zavezujočo kolektivno pogodbo (lahko jih je tudi več) pogodbeni stranki opredelita v preambuli pogodbe o zaposlitvi.

Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (Uradni list RS, št. 92/2013) je zavezujoča za delodajalce, ki opravljajo skladno z zakonom obrtno dejavnost ali obrti podobno dejavnost na podlagi veljavnega predpisa, in za druge delodajalce, ki so člani stranke te kolektivne pogodbe. Stranki kolektivne pogodbe sta na delodajalski strani Združenje delodajalcev obrti in podjetništva in obrtno-podjetniška zbornica ter na delojemalski strani Sindikat obrti in podjetništva. OZS je podpisala kolektivno pogodbo 31. 1. 2014 (Uradni list, RS, št. 16/2014).

Opozoriti še velja, da ima kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo od avgusta 2014 dalje status razširjene veljavnosti (Uradni list RS, št. 59/2014), kar pomeni, da velja za vse delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo skladno z zako-

nom obrtno dejavnost, in preverjanje, ali je delodajalec član OZS, GZS ali kake druge delodajalske asociacije, ni potrebno. Tudi stara kolektivna pogodba za kovinsko industrijo je imela status razširjene veljavnosti, nova pa tega statusa nima avtomatično, se pa morda utegne zgoditi, da takšen status sčasoma pridobi.

Iz tega izhaja, da kolektivna pogodba za kovinsko industrijo za člane OZS ni zavezujoča, če niso tudi člani GZS. Če pa katera od naštetih dejavnosti po Standardni klasifikaciji dejavnosti v kolektivni pogodbi za kovinsko industrijo sodi med obrtno dejavnosti in jo delodajalec opravlja kot glavno dejavnost, velja kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo, četudi delodajalec ni član OZS.

Mag. Nina
Scortegagna
Kavčnik

Kako izračunati višino odpravnine?

Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) v 94. členu določa, da je v primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti odpovedni rok do enega leta zaposlitve pri delodajalcu 15 dni, od enega do dveh let zaposlitve pri delodajalcu 30 dni, nad dve leti zaposlitve pri delodajalcu odpovedni rok v trajanju 30 dni narašča za vsako izpolnjeno leto zaposlitve pri delodajalcu za dva dni, največ pa do 60 dni. Za nad 25 let zaposlitve pri delodajalcu pa je odpovedni rok 80 dni, če ni s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti določen drugačen odpovedni rok, vendar ne krajši kot 60 dni.

Nadalje ZDR-1 v 108. členu določa, da je delodajalec, ki odpove pogodbo o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razloga nesposobnosti, dolžan izplačati delavcu odpravnino. Osnova za izračun odpravnine je povprečna mesečna plača, ki jo je prejel delavec, ali ki bi jo prejel delavec, če bi delal, v zadnjih treh mesecih pred odpovedjo.

V nadaljnjem odstavku ZDR-1 določa, da delavcu pripada odpravnina v višini:

– 1/5 osnove iz prejšnjega odstavka za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu več kot eno leto do

deset let,

– 1/4 osnove iz prejšnjega odstavka za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu več kot deset let do 20 let,

– 1/3 osnove iz prejšnjega odstavka za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu več kot 20 let.

V praksi se v zvezi s tem zastavljajo predvsem tri vprašanja:

1. Katera delovna doba se šteje pri določitvi odpovednega roka?
2. Katera delovna doba se šteje pri določitvi odpravnine delavcu?
3. Ali so osnova za izračun povprečja odpravnine izplačane ali zaslužene mesečne plače?

1. Dolžina odpovednega roka je odvisna od delovne dobe delavca pri delodajalcu, ki odpoveduje pogodbo o zaposlitvi. Odpovedni rok znaša od 15 do največ 80 dni. Če bo delavec pri delodajalcu do podaje odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaposlen do enega leta, bo upravičen do 15-dnevnega odpovednega roka. Če bo zaposlen od enega leta do dveh let, do 30-dnevnega odpovednega roka, nad dve leti pa za vsako izpolnjeno leto delovne dobe še do dodatnih dveh dni, vendar ne več kot 60 dni.

Pri določitvi trajanja odpovednega roka se šteje delovna doba, ki jo je delavec dopolnil do vključno dneva podaje odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Tovrstno pravilo je povsem logično, saj mora delavec ob podaji odpovedi vedeti, kolikšen odpovedni rok mu pripada in kdaj mu bo delovno razmerje prenehalo. Ob podaji odpovedi je mogoče upoštevati le dopolnjeno delovno dobo do trenutka podaje odpovedi.

Odpovedni rok začne teči z naslednjim dnevom po vročitvi odpovedi (na primer: vročitev dne 19. 2. 2015, prvi dan odpovednega roka 20. 2. 2015). Pri začetku in koncu teka odpovednega roka ni pomembno, ali se le-ta začne ali konča na soboto, nedeljo ali praznik.

2. ZDR-1 je za razliko od prej veljavnega Zakona o delovnih razmerjih (ZDR) določil dan izplačila odpravnine in to je v skladu s šestim odstavkom 108. člena ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi.

Na primer, da delavcu preneha pogodba o zaposlitvi 2. 3. 2015, je to tudi dan izplačila odpravnine. Razumljivo je, da če je dan prenehanja pogodbe o zaposlitvi sobota, nedelja ali praznik, zapade odpravnina v izplačilo prvi delovni dan. Ker se odpravnina izplačuje ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi, se pri določanju višine odpravnine delavcu upošteva tudi delovna doba pri delodajalcu do dneva prenehanja delovnega razmerja, saj je delavec dejansko do takrat delal.

3. ZDR-1 določa, da je osnova za izračun odpravnine povprečna mesečna plača, ki jo je delavec prejel. Prejel pomeni, da je odpravnino dejansko prejel na svoj osebni račun.

To v praksi pomeni, da če je bila delavcu odpoved vročena 3. 3. 2015, plačo za mesec februar pa je prejel 6. 3. 2015, se v njegovo osnovo za izračun odpravnine šteje povprečje plač za november, december in januar. Če bi delavec plačo za februar prejel 2. 3. 2015, bi se v njegovo osnovo za izračun odpravnine štelo povprečje plač za december, januar in februar.

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za MAREC 2015

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	Uradni list RS
grafična		420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
knjigotrska		401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17	
založniška		432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
časopisna, inf.-revijalna		447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13
železnice		329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
komunala za leto 2013		455,94	496,74	549,76	643,58	700,68	929,09	1.026,98	1.149,35	1.271,72	1.475,67	1.761,18	94/04, ... 43/12, 4/13, 111/13
nepremičnine - 1		329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28	
nepremičnine - 2		354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05
nepremičnine - 3		379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93	

2. NAJNIZŽJE OSNOVNE PLAČE

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
kmetijstvo na uro		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36/11, 107/11, 109/12
gozdarstvo (A) na uro		654,69 3,7626	669,50 3,8477	685,50 3,9397	725,00 4,1667	-	820,00 4,7126	-	975,00 5,6034	-	1.095,00 6,2931	-	-	1.300,00 7,4713	1.550,00 8,9080	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13, 25/14
gozdarstvo (B) na uro		654,69 3,7626	755,00 4,3391	855,00 4,9138	908,00 5,2184	-	960,00 5,5172	-	1.015,00 5,8333	-	1.245,00 7,1552	-	-	1.480,00 8,5057	1.765,00 10,1437	
premogovništvo		433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25-7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
tekstil		433,26	462,84	504,60	553,32	-	614,22	-	725,58	-	817,80	-	-	-	-	18/14, 24/14, 25/14
lesarstvo		428,78	468,11	515,83	568,40	-	635,29	-	746,38	-	840,72	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12, 30/13, 24/14, 25/14, 6/15
kemična - 1		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
kemična - 2		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09
kemična - 3		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	RV: 73/10, 109/10, 107/11, 25/13, 55/13
papirno in papirno-predel. dejavnost		428,50	486,30	544,24	602,09	-	703,68	-	910,61	1.076,18	1.365,93	-	-	1.572,89	-	110/13, 35/14
nekov. rudnine		491,00	546,00	606,00	678,00	-	764,00	-	859,00	931,00	1.045,00	-	-	1.322,00	-	55/13, 6/14, 24/14
kovins. ind. na uro		511,56 2,94	558,54 3,21	617,70 3,55	704,70 4,05	-	769,08 4,42	-	897,84 5,16	-	1.049,22 6,03	-	-	1.198,86 6,89	1.416,36 8,14	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11, 51/13, 35/14, 6/15
elektroind. na uro*		542,88 3,12	555,06 3,19	609,00 3,50	685,56 3,94	-	746,46 4,29	-	870,00 5,00	-	1.010,94 5,81	-	-	1.155,36 6,64	1.358,94 7,81	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13
kov. mat., liv. na uro		513,30 2,95	567,24 3,26	624,66 3,59	715,14 4,11	-	779,52 4,48	-	908,28 5,22	-	1.063,14 6,11	-	-	1.216,26 6,99	1.433,76 8,24	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13, 78/14

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
elektrogosp.		432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
trgovina		492,12	511,00	541,36	594,38	-	662,53	-	776,16	-	925,67	-	-	-	-	111/06, ...24/14, 24/14, 38/14, 50/14, 79/14
gostinstvo		474,30	510,00	571,20	632,40	-	703,80	-	836,40	-	938,40	-	-	1.101,60	-	109/11, 99/12, 110/13, 43/14
cestno gospodarstvo		405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 50/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
cestno potniški promet		408,90 2,35	424,56 2,44	494,16 2,84	548,10 3,15	-	614,22 3,53	-	725,58 4,17	-	817,80 4,70	-	-	-	-	6/07, 99/08, nova KP 35/09, 46/09, 88/09, 95/09, 4/10, 3/11, 14/12, 52/12, nova KP: 7/14, 3/15
poštna		562,02 3,23	621,18 3,57	650,76 3,74	722,10 4,15	-	803,88 4,62	-	922,20 5,30	1.146,66 6,59	1.174,50 6,75	-	-	1.207,56 6,94	1.433,76 8,24	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09, 74/14, 90/14
banke		-	-	-	653,68	-	745,22	-	931,51	-	1.164,39	-	-	1.397,26	1.676,73	5/11, 14/13, 4/14, 95/14
zavarovalstvo		362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
drobno gospod.		557,38	635,42	713,42	802,61	-	897,37	-	1.070,16	-	1.215,08	-	-	1.449,16	1.739,00	94/10, 58/11
obrt, podjetništvo		586,92	610,17	641,65	656,37	-	695,97	-	797,83	-	933,63	-	-	1.046,79	-	73/08, 55/10, 100/11, 99/12, 92/13, 16/14, 59/14

Opomba: V Uradnem listu RS št. 6/15 so bili objavljeni novi zneski KP za kovinsko industrijo. Znani pa so tudi zneski KP za cestno potniški promet, KP pošte, KP banke in pa KP za drobno gospodarstvo. Zneski KP za obrt in podjetništvo ostajajo nespremenjeni.

3. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

KP	marec 2015
Zavarovalnice	59,88
Nepremičnine - 1, 2, 3	49,87

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razloga komisije za razlogo kolektivne pogodbe; R označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne)uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - februar 2015

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			65 % PP**	3,5 PP***
1.540,25 EUR**	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.001,16	5.390,88
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		155,18	835,59
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		88,60	477,09
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	243,78	1.312,68
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		63,67	342,86
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		65,68	353,64
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		5,31	28,57
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	134,66	725,07
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,00	5,39
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,00	5,39
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,00	10,78
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,40	7,55
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,60	3,23
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,00	10,78
Skupaj drugi prisp.			4,00	21,56
PRISPEVKI SKUPAJ			382,44	2.059,31

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2014 (PP), v EUR (zadnja znana povprečna plača)

**Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2015 znaša 65 % zadnje znane povprečne letne plače; v februarju 2015 se znesek izračuna: 65 % od PP2014 1.540,25 = 1.001,16 eur

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2)

Zavezanec plača prispevke do 16. 3. 2015; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVL, ki se odda po sistemu eDavki.

*Opomba: Najnižja osnova za plačilo prispevkov za socialno varnost od 1. januarja 2015 dalje za družbenike (16. člen ZPIZ-2) je v letu 2015: 65% PP. Za obračun prispevkov za januar se za izračun minimalne osnove uporablja znesek PP predpreteklega leta, za obračun prispevkov od februarja dalje pa znesek PP preteklega leta.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2015

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2015 (Uradni list RS, št. 94/14).

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34	16 %	
8.021,34	18.960,28	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
18.960,28	70.907,20	4.236,92	+ 41 % nad 18.960,28
70.907,20		25.535,16	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2015 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44	16 %	
668,44	1.580,02	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.580,02	5.908,93	353,08	+ 41 % nad 1.580,02
5.908,93		2.127,93	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2015:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	10.866,37	6.519,82
10.866,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	905,53	543,32
905,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava se davčna osnova zmanjša za 275,22 eura.

2. Osebne olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobrazuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje od 1.januarja 2015	790,73 EUR	6/2015
od 1. januarja 2014	789,15 EUR	7/2014
od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - za februar 2015

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR				54 % PP**	3,5 PP***
Osnova za prispevke ZZ, če je BZO nižja od 60 % od 1.540,25 EUR*	Prehodni davčni podračun	Referenca		831,74	5.390,88
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%			128,92	835,59
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%			73,61	477,09
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008		202,53	1.312,68
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%			58,78	342,86
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%			60,62	353,64
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%			4,90	28,57
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004		124,30	725,07
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%			0,83	5,39
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%			0,83	5,39
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001		1,66	10,78
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%			1,16	7,55
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%			0,50	3,23
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005		1,66	10,78
Skupaj drugi prisp.				3,32	21,56
PRISPEVKI SKUPAJ				330,15	2.059,31

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2014 (PP), v EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2015 znaša 54 % zadnje znane povprečne letne plače; v februarju 2015 se znesek izračuna: 54% od PP2014 1.540,25 = 831,74 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2)

Zavezanec plača prispevke do 16.03.2015; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVZ, ki se odda po sistemu eDavki.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost. Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/.

OPOMBA:

Delavci v delovnem razmerju (14. člen ZPIZ-2). Določitev minimalne osnove za izplačila od 1.1. do 28.2.2015 (glede na datum izplačila in ne glede na obdobje, na katerega se nanaša plača in nadomestilo plače: 52% PP2013=792,05 EUR.

Določitev minimalne osnove za izplačila od 1.3.2015 dalje 52% PP2014 (800,93 EUR).

Pavšalni prispevki za zavezanca, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje **32,17 EUR do 31. marca 2014, in od 1. aprila 2014 dalje 31,85 EUR.**

Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Od februarja dalje pa osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic plačajo mesečni prispevek v znesku 32,36 EUR do decembra 2014. Za obračunsko obdobje **od januarja 2015 dalje** plačujejo osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic (zavarovanci iz 10. točke 17. člena ZZVZZ), prispevek v znesku **32,72 EUR.** Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Zavarovalna podlaga 103 - Ureditev zavarovanj družbenikov družb in ustanoviteljev zavodov, ki niso poslovodne sebe

Zavarovalne podlage 103 ni več. Predhodno obdobje se je izteklo z mesecem septembrom.

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 po novem ne obstaja več. Zavarovati se je možno na podlagi 05 oziroma na drugi ustrezni zavarovalni podlagi glede na status zavarovanca.

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – MAREC 2015

Vrsta prejemka	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010, 100/2011, 99/2012, 92/2013 in 16/2014)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnic za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnic za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenoevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust		najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za pretekli mesec
11. Jubilejne nagrade*		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu	
za 10 let delovne dobe	474,31 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	790,52 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.106,72 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje	
	3.162,06 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.581,03 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	790,52 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.581,03 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR

*Bodite pozorni tudi na 2. in 3. odstavek 70. člena KPOP (Članu sindikata pripada za 10, 20 in 30 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu dodatnih 10 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece. Zahtevo za izplačilo višje jubilejne nagrade delavec uveljavlja s člansko izkaznico sindikata.)

Osnove za izračun prejemkov

Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
december 2014	1.566,09 EUR	1.581,03 EUR

CENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO (za januar in februar 2015)

Datum	6.1.15	20.1.15	3.2.15	17.2.15
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,268	1,240	1,258	1,308
Kilometrini - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2282	0,2232	0,2264	0,2354

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovnopravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določi s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodek iz delovnega razmerja, ki se ne všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteta v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodnina_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obracunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obračunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne všteta v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteta v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteta 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne všteta v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteta v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec

nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteta povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe službenega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteta v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnice pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnice še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnice te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteta v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebne avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteta v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrnejo stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevoženi kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnice, in sicer: če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnice, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnice.

Zap. 11 - KPOP: Delavcu pripada jubilejna nagrada za 10, 20 in 30 let. Nekateri zneski jubilejnih nagrad presegajo zneske kot so navedeni v Uredbi. Kadar so zneski jubilejnih nagrad izplačani nad zneski kot so v Uredbi, se razliko obdavči.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.